

Legal & Tax for Family Business

แนวทางป้องกัน / การจัดการทรัพย์สิน /
Holding Structure / ธรรมนูญครอบครัว
ภาษีมรดก / ภาษีการให้ / ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

NT Consulting Group

ชินภัทร วิสุทธิแพทย์

www.taxtanktv.com

14 กรกฎาคม 2561

Outline (1)

1. ความขัดแย้งในธุรกิจครอบครัวและการจัดการ

- เหตุแห่งความขัดแย้ง (Source of conflict)
- การป้องกันความขัดแย้ง (Conflict prevention)
- การแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict resolution)
- การนำกฎหมายและภาษีเป็นแนวทางแก้ไขความขัดแย้ง (Legal and tax solution)

Outline (2)

2. การปรับโครงสร้างธุรกิจครอบครัว

- การถือหุ้นและความเป็นเจ้าของ (Ownership and shareholding)
- การปรับโครงสร้างบริษัท (Corporate restructure)
- การแบ่งปันผลกำไร/ผลประโยชน์ (Benefits and profit sharing)
- ข้อพิจารณาด้านกฎหมายและภาษี (Legal and tax considerations)

ปัญหาและความขัดแย้ง ในธุรกิจครอบครัว

และ

การป้องกัน

ความเห็นไม่ตรงกัน

sneaker wars

the enemy brothers who
founded adidas and puma
and the family feud that
forever changed the
business of sports

barbara
smit

"a book you'll read at a
sprint... an anecdote-rich
history of competition,
commercialism, and
corruption."

—wall street journal

ความเป็นเจ้าของใน “ตราสินค้า”

ความเป็นเจ้าของใน “ทรัพย์สินกงสี”

ความเป็นเจ้าของใน “ทรัพย์สินกสิ”

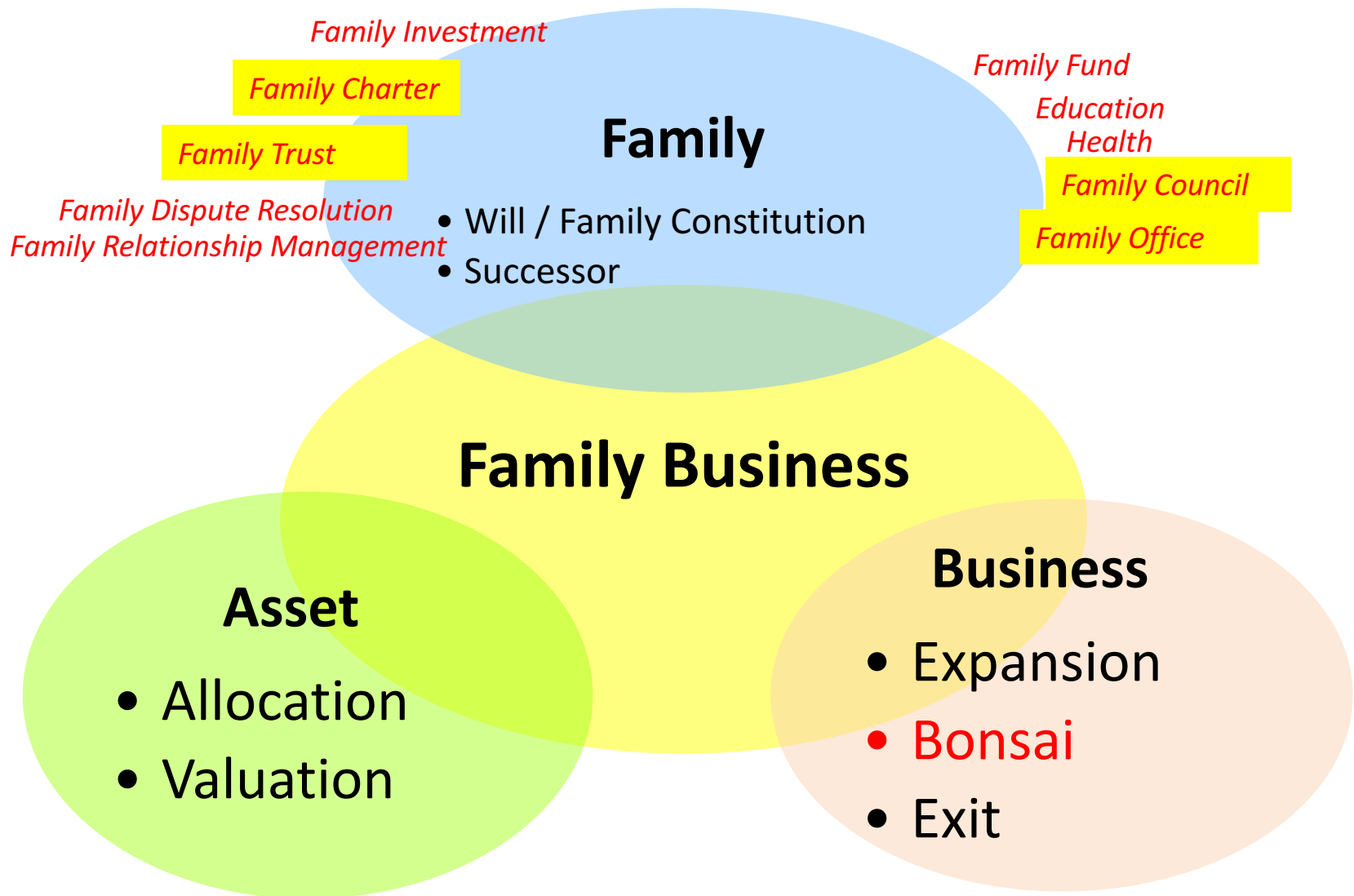

การปรับโครงสร้าง

ธุรกิจครอบครัว

เพื่อป้องกันความขัดแย้ง

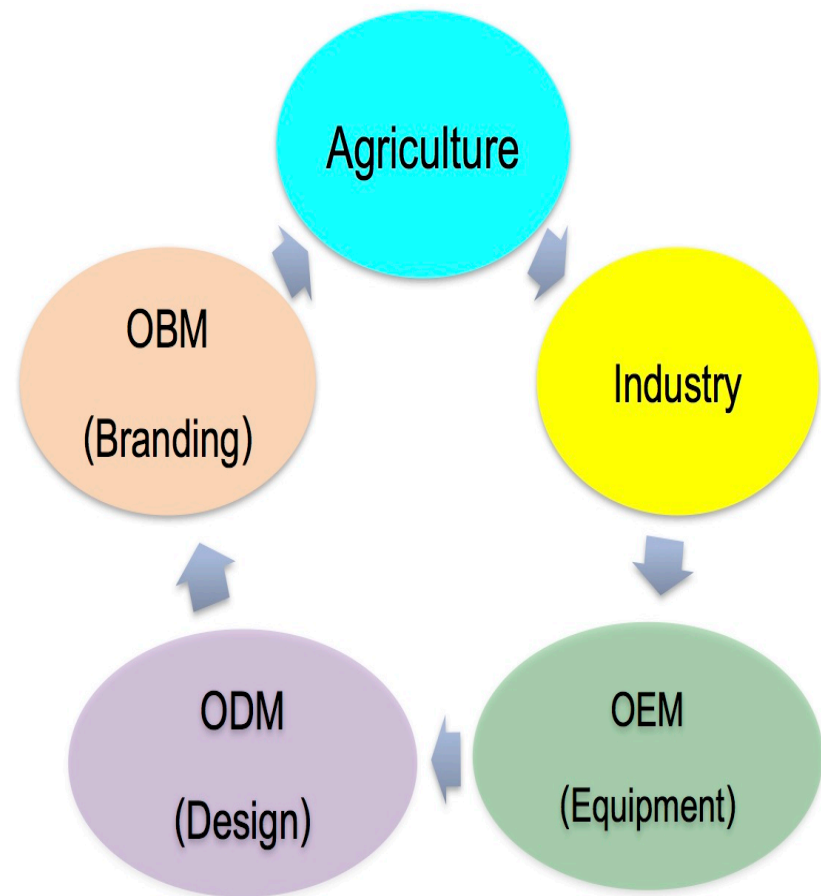
โครงสร้างธุรกิจครอบครัว

Family Business: Model

- Manufacturing
- Trading
- Service
- Real Estate
- Finance
- Investment

พัฒนาการของธุรกิจครอบครัว

การบริหารจัดการทรัพย์สิน

ในธุรกิจครอบครัว

การจัดทำทรัพย์สิน

(ที่ดิน)

ภาษีที่ทอง

(ต่ออายุไปจนถึง 31 ธันวาคม 2561)

การจัดกลุ่มที่ดิน

○กลุ่ม 1: เพื่อ “เก็บ” ไว้ใน “กองสี”

(ต้องมีกิจการของบุคคลธรรมดาอยู่ก่อนแล้ว
เช่น ให้บริษัทเช่าตั้งโรงงาน / อาคารสำนักงาน /
คลังสินค้า / ที่จอดรถ)

○กลุ่ม 2: เพื่อ “ขาย” ทำกำไร

○กลุ่ม 3: รอพัฒนา หรือ แบ่งทายาท

Control Sheet (Asset List) เครื่องมือช่วยเหลือครอบครัว¹⁴

ภาชีนาที่ทอง

การแปลงทรัพย์สินกิจการเป็นหุ้นบริษัทใหม่

มติ ครม. 9 สิงหาคม 2559 (เป็นกฎหมายแล้ว / สิ้นสุดสิทธิประโยชน์ทางภาษี 31 ธันวาคม 2560) มติ ครม. 1 พฤษภาคม 2561 "ต่ออายุ" ให้สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561

“เจ้าของกิจการบุคคลธรรมดา” แปลงทรัพย์สินเป็น “หุ้น” บริษัทใหม่ (10 สิงหาคม 2559 – 31 ธันวาคม 2560)

ทรัพย์สินที่โอนเป็นทุนบริษัท ต้องเป็น “ทรัพย์สินที่ใช้ในกิจการ” มาก่อนวันที่โอนเป็นทุน

“คณะบุคคล” / “ห้างหุ้นส่วนสามัญ” (มติ ครม.13/6/17 และ พรฎ.644) ได้รับยกเว้นภาษี

ยกเว้น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา / ภาษีมูลค่าเพิ่ม / ภาษีธุรกิจเฉพาะ / อากรแสดมภ์ (Property & Share Swap) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ฉบับที่ 5 วันที่ 5 มิถุนายน 2560

ลดค่าธรรมเนียมการโอนที่ดินจาก 2% เหลือ 0.01% (การต่ออายุยังไม่ยืนยัน)

1. แปลง “ทรัพย์สินในกิจการของบุคคลธรรมดา” เป็นทุนบริษัทใหม่ด้วย “ราคาตลาด” เว้นแต่ “ที่ดิน/สิ่งปลูกสร้าง” ให้ใช้ “ราคาประเมินทางราชการ” หรือ “ราคาทุนที่ซื้อเข้ามา” แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า / 2. เจ้าของที่ดินต้องถือหุ้นบริษัท “ไม่น้อยกว่ามูลค่าทรัพย์สินที่โอน” เข้ามา / 3. เจ้าของที่ดินต้อง “ไม่โอนหุ้นต่ำกว่ามูลค่าทางบัญชี” (กรณีขายหุ้น) / 4. เจ้าของที่ดินเดิม และ บริษัทใหม่ ต้องร่วมจัดทำ “หนังสือรับรองการโอนอสังหาริมทรัพย์เป็นทุนบริษัทต่อ กรมที่ดิน และ กรมสรรพากร

แปลงที่ดินเป็นหุ้นอย่างไร ?

ต้องใช้เงินสดหรือไม่ ?

(Property & Share Swap = Non-Cash)

มีภาษี/ค่าใช้จ่ายหรือไม่ ?

ตีราคาที่ดิน/หุ้นอย่างไร ?

“ภาษีนาที่ทอง” ยกเว้นภาษี

แปลง “ที่ดิน” ให้เป็น “หุ้น” อย่างไร ?

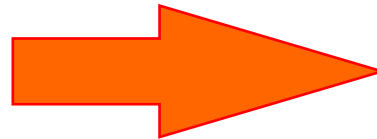
ที่ดินเปล่า
(เพื่อเก็งกำไร/ เก็บ)
ที่ดินในกิจการ

บุคคลเจ้าของ
ที่ดิน

บุคคลโอนที่ดินเข้า
บริษัทใช้ “ราคาใด” ?

Property Co

บุคคลถือหุ้นบริษัท
ราคาหุ้นไม่เพิ่มขึ้น
เว้นแต่มีกำไรสะสม

ราคาหุ้นที่ใช้ swap กับที่ดิน ใช้ราคา
ประเมินฯ หรือ ราคาซื้อขาย ?

**เปลี่ยนมรดก จาก
ที่ดินให้กลายเป็นหุ้น**

“แช่แข็ง” ราคาที่ดินที่ ต้องการ
เก็บไว้ 100 ปี ไว้ใน “ราคาหุ้น”

ปีที่ 1 - 4

ราคาประเมิน 200 ล้านบาท

ปีที่ 5 - 8

ราคาประเมิน 240 ล้านบาท

ปีที่ 9 - 12

ราคาประเมิน 288 ล้านบาท

ปีที่ 13 - 16

ราคาประเมิน 346 ล้านบาท

ปีที่ 17 - 20

ราคาประเมิน 415 ล้านบาท

ขึ้น
20%
ทุก 4 ปี

ภาษี+ค่าใช้จ่าย เมื่อโอนที่ดิน	บุคคลธรรมดา	บริษัท
ภาษีเงินได้	<p>5 – 35 % ของ<u>ราคาประเมินราชการฯ</u> แม้ว่า จะขายสูงกว่าหรือต่ำกว่า / หักด้วย ค่าใช้จ่าย เหมาตามอายุการถือครองที่ดิน (พ.ร.ฎ. 165)</p> <p><u>(มติ ครม. 18 ต.ค. 2559 จะแก้ไข “ฐาน ภาษี” ให้ใช้ “ราคาซื้อขาย” หรือ “ราคา ประเมิน” แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า)</u></p>	<p>_ 1 % ภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของ<u>ราคา ซื้อขาย หรือ ราคาประเมินฯ</u> แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า</p> <p>_ 20 % ของกำไรสุทธิ</p> <p>_ 10% ของเงินปันผล (10% ของ 80)</p> <p>_ อัตราภาษีที่แท้จริง = 28%</p>
ภาษีธุรกิจเฉพาะ	<p>3.3 % ของ<u>ราคาซื้อขาย</u> หากถือครองไม่เกิน 5 ปี) _ ถือครองที่ดินเกิน 5 ปี ได้รับยกเว้น <u>หากถือครองในนาม “คณะบุคคล” หรือ ประกอบกิจการ</u> ไม่ยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ</p>	<p>3.3 % ของ<u>ราคาซื้อขาย</u> (ไม่คำนึงถึงอายุการถือครอง)</p>
อากรแสตมป์	<p>0.5 % ของ<u>ราคาซื้อขาย</u> (ได้รับยกเว้น หากเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ)</p>	<p>0.5 % ของ<u>ราคาซื้อขาย</u> (ได้รับยกเว้น)</p>
ค่าธรรมเนียม โอนที่ดิน	<p>2 % จาก<u>ราคาประเมินฯ</u></p>	<p>2 % จาก<u>ราคาประเมินฯ</u></p>

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ตั้งแต่ปี 2560

เงินได้พึงประเมิน	อัตราภาษี (ก้าวหน้า)
0 – 150,000	ยกเว้น
150,001 – 300,000	5%
300,001 – 500,000	10%
500,001 – 750,000	15%
750,001 – 1,000,000	20%
1,000,001 – 2,000,000	25%
2,000,001 – 5,000,000	30%
5,000,001 บาทขึ้นไป	35%

หากไม่เข้าเงื่อนไข “ยกเว้นภาษี”

แปลงที่ดินเป็นหุ้น

ตีราคาที่ดินเป็นหุ้นราคาอะไร ? (ราคาตลาด)

มีภาษี/ค่าใช้จ่ายหรือไม่ ? (มีภาษี/ค่าธรรมเนียมฯ ตามปกติ)

หลักฐานอะไร ? (รายงานการประเมินทรัพย์สิน)

เปรียบเทียบภาษีบุคคล / บริษัท

ภาวะภาษี	บริษัท	บุคคล	คณะบุคคล ผสม.
กำไร / เงินได้สุทธิ	100	100	100
ภาษี (อัตรากำไร %)	20	5 – 35	5 – 35
เงินปันผล / ส่วนแบ่ง	80	65	65
ภาษี _ รอบสอง	8	-	5 – 35 %
เหลือ	72	-	42

“หนีภาษี” เท่ากับ “ฟอกเงิน”

กฎหมายใหม่นี้ (พรบ. ฉบับที่ 45) _ มีผลใช้บังคับ 2 เมษายน 2560

ผลที่ตามมา คือ ผู้กระทำความผิดมีหน้าที่เสียภาษี หรือ นำส่งภาษี และ
ความผิดนั้นเกี่ยวกับ (จำนวนเงินภาษี)

1. จำนวนเงินภาษีที่หลีกเลี่ยงหรือจ้อโกงตั้งแต่ 10 ล้านบาทต่อปีภาษีขึ้นไป
หรือ
2. จำนวนภาษีที่ขอคืน "โดยความเท็จ" "โดยจ้อโกง" หรือ "อุบาย" หรือ
"วิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน" ตั้งแต่ 2 ล้านบาทต่อปีภาษีขึ้นไป และ
3. ผู้มีหน้าที่เสียภาษี หรือ นำส่งภาษี ได้กระทำในลักษณะเป็น "กระบวนการ"
หรือ "เป็นเครือข่าย" โดยสร้างธุรกรรมอันเป็นเท็จ หรือ ปกปิดเงินได้พึง
ประเมินหรือรายได้ _ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือจ้อโกงภาษี _ และ

“หนีภาษี” เท่ากับ “ฟอกเงิน”

4. มี พฤติกรรมปกปิดหรือซ่อนเร้นทรัพย์สิน ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด _ เพื่อมิให้ติดตามทรัพย์สินนั้นได้
  5. ให้ถือว่าความผิดดังกล่าวเป็น "ความผิดมูลฐาน" ตามกฎหมายฟอกเงิน
  6. อธิบดีกรมสรรพากร ต้องส่งเรื่องไปยัง สำนักงาน ปปง. ตามความเห็นชอบของ "คณะกรรมการพิจารณากลับกรองความผิดทางภาษีอากรที่เข้าข่าย ความผิดมูลฐาน"
- กรณีนี้ Taxpayer / ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย / Tax Advisor ต้องเพิ่มความระมัดระวังอย่างมาก มิฉะนั้น อาจเข้าไปมี "ส่วนเกี่ยวข้อง" กับ Tax Fraud ได้ _ จึงต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูงข้อสังเกต คือ กฎหมายนี้ใช้บังคับตั้งแต่ 2 เมษายน 2560 _ จึงไม่อาจนำไปใช้กับการกระทำความผิดอาญาในอดีตก่อนหน้านี้ ได้ _ แต่ในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่รัฐสามารถ "ซักถาม" หรือ "ค้นหาข้อเท็จจริง" ได้

หากยังคงเก็บที่ดินในชื่อบุคคล

แทนที่เก็บหุ้นบริษัท ?

อนาคตจะเสี่ยงกับเรื่องอะไรบ้าง

ปี 2559 ภาษีมรดก / ภาษีการให้

ปี 2561 ฐานภาษีบุคคลเปลี่ยนฐาน

ปี 2563 ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

"ที่ดินงงสี่"

(ทั้งที่ใช้ในกิจการ และ ไม่ได้ใช้ในกิจการ)

ไม่ควรถือครองในชื่อ "บุคคลธรรมดา" อีกต่อไป
ควรโอนที่ดินเข้า "บริษัทงงสี่" ดีกว่า

บริษัทงงสี่ คือ "งงสี่ที่ไม่มีวันตาย"

ชินภัทร วิสุทธิแพทย์

www.taxtanktv.com

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ผลกระทบต่อ

“การจัดกาารทรัพย์สินก่งสี”

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ใหม่)

(มติ ครม. ณ วันที่ 21 มีนาคม 2560)

ราคาประเมิน ที่ดิน/สิ่งปลูกสร้าง/ห้องชุด จะใช้เป็นฐานภาษี แทน ค่าเช่า

ประเภทที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	เพดานของอัตราภาษี (กรม.)	เพดานของอัตราภาษี (สนช.) ปี 2561
เกษตรกรรม	0.2 %	0.15%
ที่อยู่อาศัย	0.5 %	0.3%
พาณิชย์/อุตสาหกรรม	2 %	1.2%
ที่ดินทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์	2% (เพิ่ม 0.5% ทุก 3 ปีแต่ไม่เกิน 5%)	1.2% (เพิ่ม 0.3% ทุก 3 ปีแต่ไม่เกิน 3%)

การวางแผนจัดการ

ทรัพยากรสินทางปัญญา

ในธุรกิจครอบครัว

Rebranding

Remodel
to OBM

Reposition
to MT

Repackaging

Brand Diversification

การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ในธุรกิจครอบครัว _ อย่างไร ?

Intellectual Property

Evaluation to know real value of IP and business (goodwill) for JV or exit

Legal protection

Registration to protect the IP owner and it is evidence to constitute legal rights (Trade secret / Confidential information)

Generate income

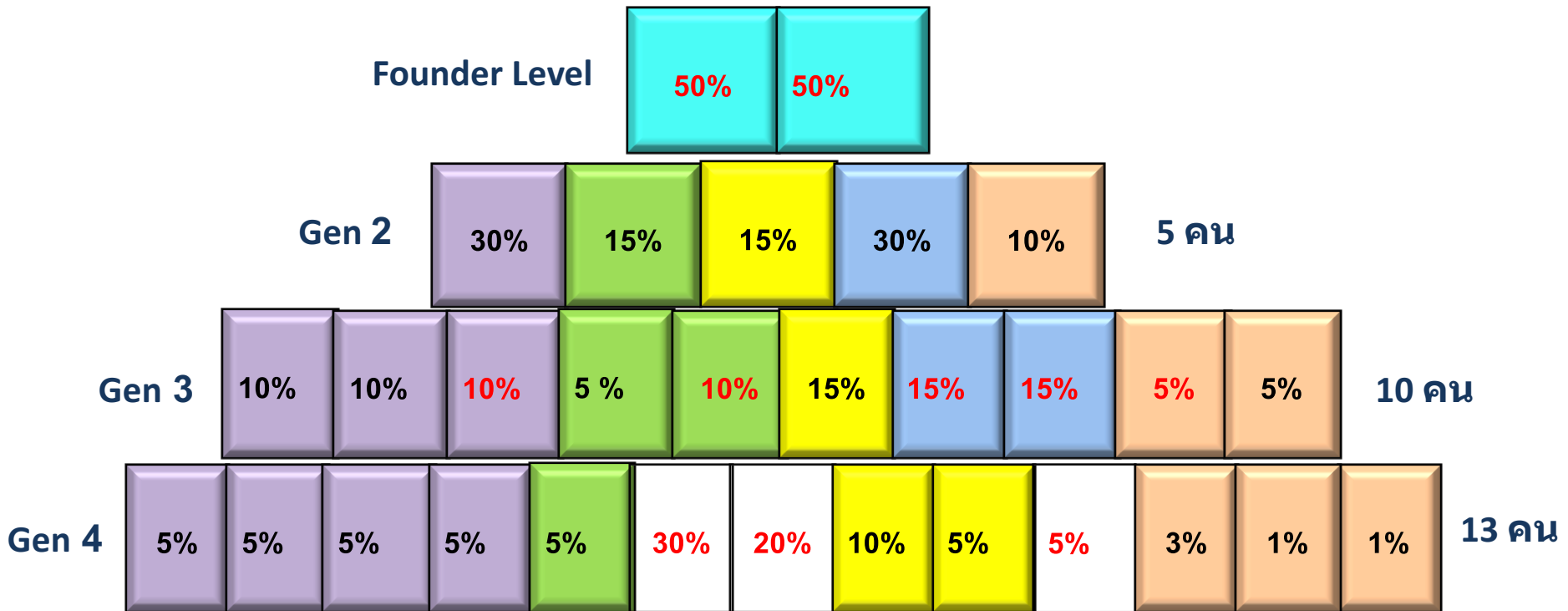
Licensing / Franchising the rights in IP (Royalties / License fee / Franchise fee / Procurement fee)

Holding Structure

การส่งมอบธุรกิจครบถ้วน

ใครถือหุ้นใหญ่ ???

การขยายฐาน "ปิรามิดครอบครั" ^{ธุรกิจ}
 จะบริหารจัดการ "หุ้นที่ถือน้อยลง" ได้อย่างไร

Family Members

Family Trust

Family Holding Co
Corporate Fund
(Cash Pooling)

ธรรมนูญครอบครัว
สภาครอบครัว

Family Office
Family Fund

Property Group Co

Operating Group Co

Branding Group Co

	Holding Co	Property Co	Operating Co	IP Co (R&D)
Position	Owner	Landlord	Operator	IP Owner (Brand) (Trademark) (Patent)
Function	Invest	Lease out	Management	Franchise License out
Income	Dividend	Rental	Margin Profit	License Fee Royalty

เหตุผลที่ต้องใช้

Holding Structure

เหตุผลทางธุรกิจ + ครอบครัว

Holding Structure

1. Tax Minimization

2. Legal Protection

3. Wealth Expansion

4. Succession & Sustainability

- เงินปันผลที่ Family Holding Co ได้รับจาก “บริษัทในเครือ”
ได้รับยกเว้นภาษี
  - มาตรา 65 ทวิ (10) _ ยกเว้นภาษีเงินได้บริษัท
    - 1) ต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่า 25%
    - 2) ถือหุ้นก่อนจ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่า 3 เดือน และ ถือหุ้นต่อไปหลังจ่ายเงินปันผลอีกไม่น้อยกว่า 3 เดือน
    - 3) ไม่มีการถือหุ้นไขว้
  - คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 4/2528 ข้อ 5 _ ยกเว้นภาษีหัก
ณ ที่จ่าย 10% _ ต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่า 25%

โอนหุ้นให้ลูก จัดการอย่างไรให้คุมอยู่ รับเงินปันผลได้

หุ้นในบริษัทครอบครัว

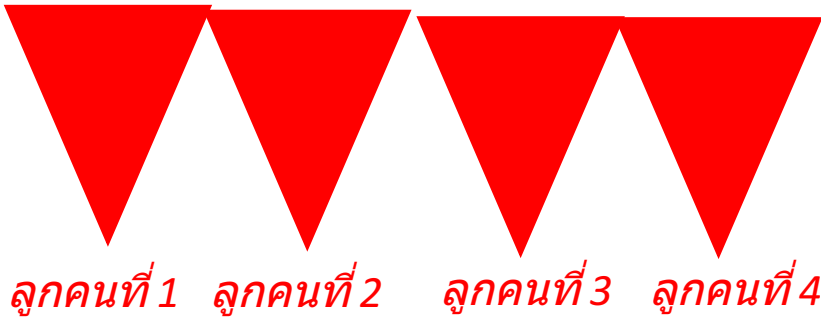
พ่อแม่ถือหุ้นทั้งหมด

ปรับโครงสร้าง
การถือหุ้น

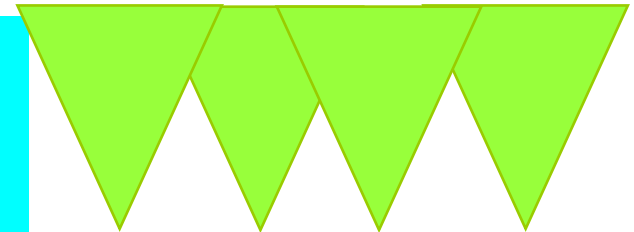
หุ้นในบริษัทครอบครัว
หลังการปรับการถือหุ้น

เพิ่มทุน 4 หุ้น
บริมสิทธิ์

พ่อแม่ถือคนละ 2 หุ้น
รวม 4%

หุ้นบริมสิทธิ์ ระบุสิทธิ
1 หุ้น = 100 เสียง
1 หุ้น = 20 % Dividend

ต้องการกระจายให้ลูก 4 คนเท่ากัน

การจัดตั้ง Holding Co

- จัดตั้ง Family Holding Co หลังสุด _ เมื่อ “บริษัทลูก” ทั้งหลายจัดโครงสร้างการถือหุ้นเสร็จแล้ว
- ทุนจดทะเบียนของ Family Holding Co เท่ากับ “ทุนรวมกัน” ของบริษัทลูก ทั้งหลาย

การจัดตั้ง Holding Co

- ผู้ถือหุ้น (ครอบครัว) ถือหุ้น “บริษัทลูก” _ โอนหุ้นให้แก่ Family Holding Co _ รับชำระค่าหุ้นบริษัทเดิม _ เป็น “หุ้น Family Holding Co” (Swap Transaction)
- Share & Share Swap ใช้ราคาใด ?
- Swap Transaction มีภาษีหรือไม่ ?

การจัดตั้ง Holding Co

- **Non-cash** Transaction ไม่ใช่เงินสด แต่ Swap แทน
- **Tax Minimization** เสียภาษีให้ถูกต้อง / ประหยัดที่สุด
- ระวัง Capital Gain Tax + Stamp Duty

การจัดตั้ง Holding Co

- Family Holding Co ควรถือหุ้น (%) ในบริษัทลูกในธุรกิจครอบครัว
  - **ขั้นต่ำ / ขั้นสูง (%) ?**
- Initial Reward สำหรับสมาชิกครอบครัว
- Dividend Policy สำหรับ Family Holding Co

- ไม่นำ Property ไปรวมไว้ที่ Family

Holding Co

— Family Holding Co ควรถือหุ้น
เท่านั้น

— ทรัพย์สินที่อยู่กับ Family Holding
Co ก่อนหน้านั้นให้คงอยู่ต่อไป

- ไม่นำ Operating Expense ออกจาก Family Holding Co
  - Family Holding Co ไม่ควรมี “กรรมการบริษัท” จำนวนมาก
  - รายได้ของ Family Holding Co คือ Passive Income (เงินปันผล)

ข้อควรระวังในการใช้ Holding Co

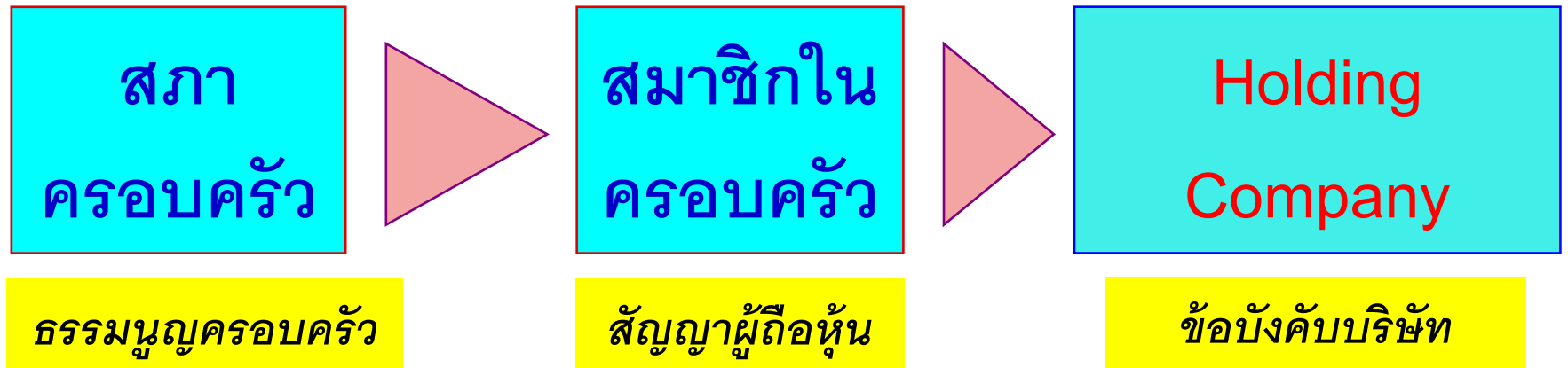
- **ไม่นำ Operating Expense ออกจาก Family Holding Co**
  - รายจ่ายของ Family Holding Co ควรเป็น Investment Cost ไม่ใช่ Operating Cost
  - หากนำ “รายจ่ายครอบครัว” มาเป็น รายจ่าย Family Holding Co _ จะเป็น “รายจ่ายต้องห้าม”

ข้อควรระวังในการใช้ Holding Co

- ไม่นำ Operating Expense ออกจาก Family Holding Co
  - ควรแยก Family Fund (เงินกงสี) ออกจาก Corporate Fund (กำไรของ Family Holding Co)
  - ควรแยก Family Welfare (สวัสดิการครอบครัว) ออกจาก Corporate Welfare (สวัสดิการบริษัท)

ธรรมานุญครอบครัว

ธรรมเนียมครอบครัว:
กติกาขับเคลื่อนกิจการ/ครอบครัว

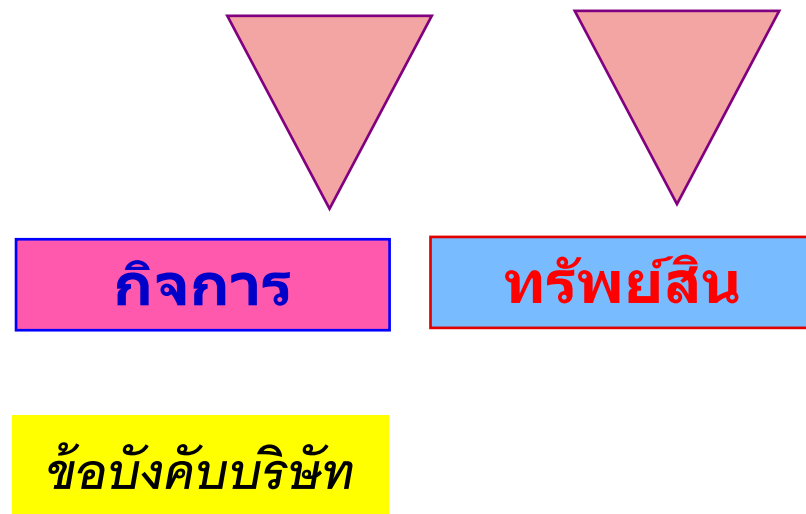
เรื่องสำคัญในธรรมเนียมครอบครัว

Share / Investment / Property

Education / Health

Donation / Foundation / Temple

Diversification / Joint venture / Exit

ถ้ากฎหมายและภาษี คือ “วัคซีน”
ในการสร้าง “ภูมิต้านทานความขัดแย้ง”
ในธุรกิจครอบครัว

Family Charter หรือ “ธรรมนูญครอบครัว”

ก็เปรียบเสมือน “ยาบำรุง”

พุงให้ธุรกิจครอบครัว “เจริญก้าวหน้า”

สามารถส่งมอบกิจการให้ลูกหลานอย่างยั่งยืน

ชินภัทร วิสุทธิแพทย์

เหตุผลที่ไม่ควรมี

"ธรรมนูญครอบครัว"

Family Holding Co

Family Trust

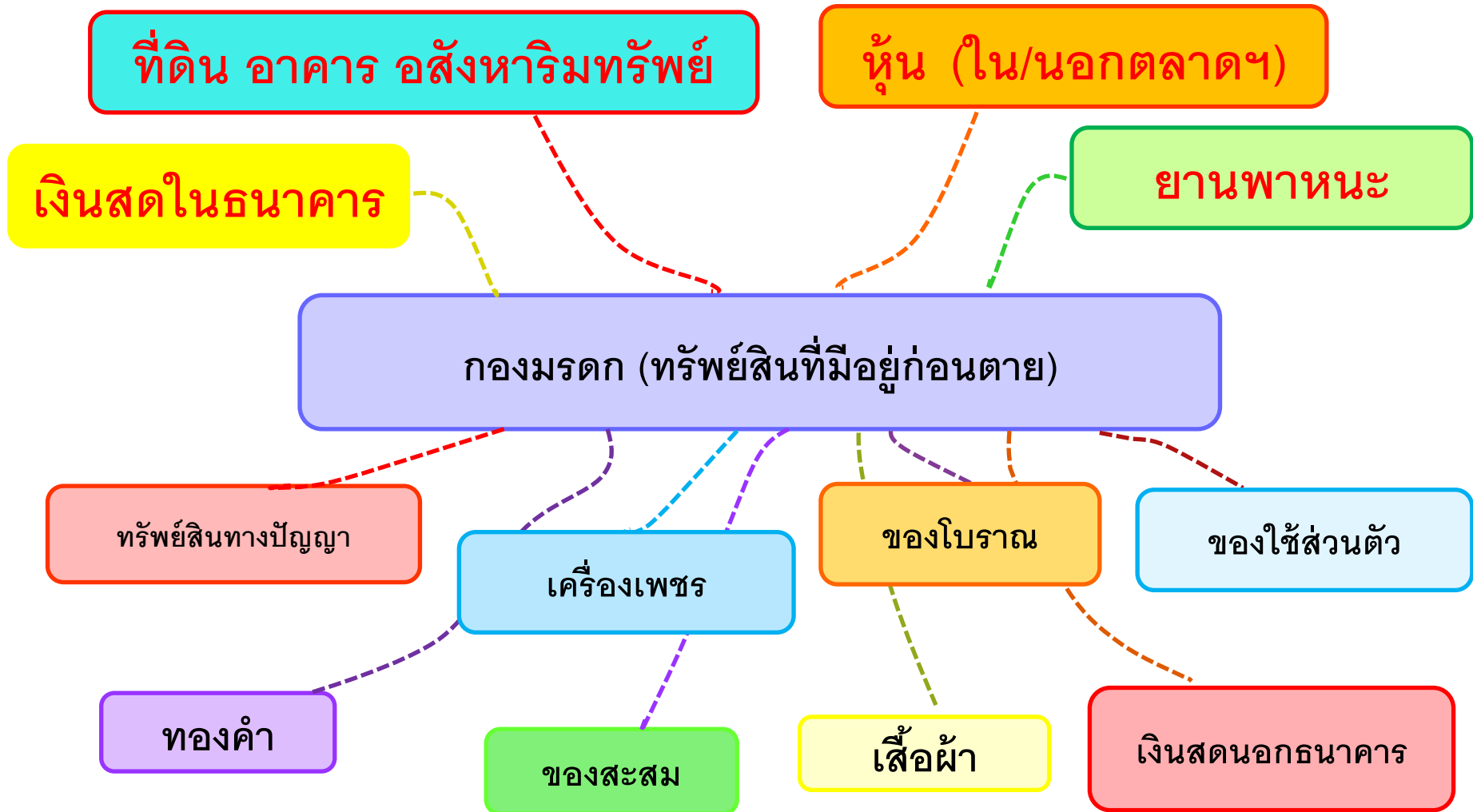
เหตุผลที่ไม่ต้องการ “ธรรมนูญครอบครัว”

- ครอบครัว “ไม่รักกัน”
- ครอบครัว “แตกร้าง”
- สมาชิกครอบครัวมี “ข้อพิพาท” กันในศาล
- ครอบครัวต้องการ “แบ่งสมบัติ”
- ครอบครัวต้องการ “แยกกิจการ”
- ครอบครัว “ขาดทายาท” ธุรกิจรับช่วงต่อ
- ครอบครัว “ทิ้งกิจการ” ของกงสี / ต้องการ “ขายทิ้ง”

ภาษีการรับมรดก

ภาษีการให้

ทรัพย์สินมรดกที่ต้องเสียภาษีมรดก

ข้อสังเกต

ประสิทธิภาพรับมรดก

ข้อสังเกต_ภาษีการรับมรดก

- เมื่อ “เจ้ามรดกตาย” _ ทายาท “**มีสิทธิ**” รับมรดก
เท่านั้น _ เมื่อ “ยังไม่ได้รับมรดก” _ ยังไม่เสียภาษี
มรดก (**เกณฑ์เงินสด**) _ เสียภาษีเมื่อ “รับมรดก”
- การแบ่งมรดก _ ทำได้ “คราวเดียว” หรือ “หลาย
คราว”
- หากไม่แบ่งมรดก _ “**กองมรดกที่ยังไม่แบ่ง**” ถือเป็น
เป็น “**บุคคลธรรมดาทางภาษี**” _ มีหน้าที่ยื่นแบบ
ภงด. 90 _ เมื่อ “**กองมรดกที่ยังไม่แบ่ง**” มี “**ดอก
ผลมรดก**”

ข้อสังเกต_ภาษีการรับมรดก

- การแบ่งมรดก _ ควรแบ่ง “ทรัพย์สินมรดก” ประเภทใดบ้างใน 4 ประเภท _ ก่อน/หลัง / เพื่อการวางแผนภาษีมรดก ???
  - อสังหาริมทรัพย์
  - เงินสดในธนาคาร
  - หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ / หุ้น
  - ยานพาหนะ

ภาษาการให้

ทรัพย์สินทุกประเภท ต้องเสียภาษีการให้

ที่ดิน อาคาร อสังหาริมทรัพย์

หุ้น (ใน/นอกตลาดฯ)

เงินสดในธนาคาร

ยานพาหนะ

ทรัพย์สินที่ให้ก่อนตาย

ทรัพย์สินทางปัญญา

เครื่องเพชร

ของโบราณ

ของใช้ส่วนตัว

ทองคำ

ของสะสม

เสื้อผ้า

เงินสดนอกธนาคาร

ข้อสังเกต

การให้

ข้อสังเกต _ การให้

- การให้ คือ ไม่มีค่าตอบแทน / ไม่ต้องคืน / ไม่มีเงื่อนไข / ไม่มีดอกเบี้ย (ปลอดภาระหนี้ต่อกันตามกฎหมาย)
- การยืม _ ไม่ใช้การให้ (มีหนี้ต้องคืนทรัพย์สิน)
- การกู้เงิน _ ไม่ใช้การให้ (มีหนี้ต้องคืนเงิน)
- หนี้ค้างชำระ _ เมื่อ “เจ้าหนี้ตาย” _ หนี้้นตกเป็น “ทรัพย์สินมรดก” _ ลูกหนี้ต้องชำระหนี้ให้แก่ “กองมรดกของเจ้าหนี้”
- การจ่ายค่าตอบแทน หรือ ค่าบริการ _ ไม่ใช้การให้ _ อาจเป็น “จ้างทำของ”

ข้อสังเกต _ การให้

- การปลดหนี้ หรือ **การยกหนี้ให้** _ ถือเป็น “การให้” ประเภทหนึ่ง
- การ**ชำระหนี้แทน** _ ถือเป็น “การให้”
- การ**ซื้อที่ดิน / กองทุน** _ ใส่ชื่อคนอื่น _ ถือเป็น “การให้”
- การ**ซื้อประกันชีวิต** _ ใส่ชื่อคนอื่นเป็น “ผู้เอาประกัน” _ ถือเป็น “การให้”
- นิติกรรมอำพราง คือ การทำนิติกรรมอย่างหนึ่ง _ เพื่อ “ปกปิด” นิติกรรมอีกอย่างหนึ่ง _ **โมฆะ**

สรุป ภาษีการให้ / ภาษีการรับมรดก

ภาษีการให้ (ก่อนตาย)

(แยกระหว่างอสังหาริมทรัพย์และ
สังหาริมทรัพย์)

เกิน 20 ล้านบาท เสีย 5% **ต่อคน/ปี**
สำหรับบุพการี/**คู่สมรส**/
ผู้สืบสันดาน

เกิน 10 ล้านบาท เสีย 5% **ต่อคน/ปี**
สำหรับคนอื่น

ต่ำกว่านั้น ยกเว้นภาษี

ภาษีการรับมรดก (หลังตาย)

(ไม่ว่ารับมรดกคราวเดียวหรือหลายคราว)

เกิน 100 ล้านบาท เสีย 5%
สำหรับบุพการี/ผู้สืบสันดาน

เกิน 100 ล้านบาท เสีย 10%
สำหรับคนอื่น

ต่ำกว่านั้น ยกเว้นภาษี
ยกเว้นภาษีทั้งหมดสำหรับ (1) คู่สมรสของเจ้า
มรดก หรือ (2) มรดกที่เจ้ามรดกตายก่อน 1
กุมภาพันธ์ 2559

การวางแผนมรดก

Key Man Insurance

การประกันสินเชื่อเพื่อชำระหนี้บริษัท

Unit Linked Insurance

การวางแผนมรดก

การประกันชีวิต Key man insurance

- เป็นรายจ่ายกิจการได้ (ไม่เป็น “รายจ่ายต้องห้าม”)
- แต่เป็น “ประโยชน์เพิ่มของ Key Man” ต้องเสียภาษี
- ไม่เป็นรายได้ของ Key man / ทำอย่างไร ???
  - ผู้รับประโยชน์ต้องเป็นนายจ้าง (บริษัท)
  - ผู้รับประโยชน์ต้องไม่ใช่ครอบครัวของ Key man
  - มีการจัดทำ Corporate Policy + BOD Approval
- ค่าสินไหมทดแทน และ เงินผลประโยชน์ กรณีตาย ไม่ใช่มรดก (เพราะได้มาหลังตาย)

การวางแผนมรดก

การประกันชีวิต “กรรมการบริษัท” แบบประกันสินเชื่อ

- ในกรณีบริษัทกู้เงินจากธนาคาร จึงทำประกันชีวิตกรรมการบริษัท _ เพื่อประกันสินเชื่อโดยระบุชื่อบริษัทเป็นผู้เอาประกัน
- โดยธนาคารและบริษัทเป็นผู้รับประกันในการมรดกกรรมของ กรรมการบริษัท แต่กรรมการหรือบุคคลในครอบครัวมิได้รับประโยชน์ใด ๆ จากกรมธรรม์
- ดังนั้น เบี้ยประกันภัยที่บริษัทจ่ายไปให้บริษัทประกันชีวิต จึงเป็น รายจ่ายเพื่อกิจการของบริษัทและไม่ถือเป็นประโยชน์เพิ่มของ กรรมการบริษัทแต่อย่างใด

(ข้อหารือกรมสรรพากร เลขที่ กค 0706/5745 _ 11 มิถุนายน 2550)

การวางแผนมรดก

เงินผลประโยชน์จากการประกันชีวิต “ไม่ใช่มรดก”

ฎีกาที่ 4714/2542

- เงินประกันชีวิตเป็นเงินที่เกิดจากสัญญาาระหว่างผู้ตายกับบุคคลภายนอกเพื่อให้ใช้เงินแก่ผู้รับประโยชน์สืบเนื่องจากความมรณะของผู้ตายอันมีลักษณะเป็นการประกันชีวิต
- สิทธิตามสัญญาเกิดขึ้นเมื่อผู้ประกันชีวิตถึงแก่กรรม จึงมีใช้มรดกของผู้ตายที่มีอยู่ในขณะถึงแก่กรรม

การวางแผนมรดก

เงินผลประโยชน์จากการประกันชีวิต “ไม่ใช่มรดก”

ฎีกาที่ 821/2554

- ป.พ.พ. มาตรา 889 บัญญัติว่า "ในสัญญาประกันชีวิตนั้น การใช้จำนวนเงินย่อมอาศัยความตรงชีพ หรือ มรณะของบุคคลคนหนึ่ง"
- ดังนั้น เงินตามสัญญาประกันชีวิตจึงมิใช่ทรัพย์สินที่ผู้ตายมีอยู่ในขณะถึงแก่ความตายและไม่ใช่มรดกของผู้ตาย

การวางแผนมรดก

เมื่อเงินผลประโยชน์จากการประกันชีวิตกลายเป็น“มรดก”

ฎีกาที่ 4239/2558

- สิทธิที่จะได้รับเงินประกันชีวิต นั้น เป็นสิทธิที่เกิดขึ้นสืบเนื่องจากความมรณะของผู้ตายอันมีลักษณะเป็นการประกันชีวิต และเป็นเงินที่เกิดจากสัญญาาระหว่างผู้ตายกับบุคคลภายนอกซึ่งได้รับมาหลังจากผู้ตายถึงแก่ความตายไปแล้ว จึงไม่เป็นสินสมรส

การวางแผนมรดก

เมื่อเงินผลประโยชน์จากการประกันชีวิตกลายเป็น“มรดก”

ฎีกาที่ 4239/2558 (ต่อ)

- ตารางกรมธรรม์มิได้ระบุชื่อผู้รับประโยชน์ไว้ว่าให้ใช้เงิน
แก่ทายาททั้งหลายของตนหรือแก่ผู้ใด จึงไม่มีบท
กฎหมายที่จะยกมาปรับคดีได้โดยตรงและต้องนำ
- ป.พ.พ. มาตรา 4 วรรคสอง มาใช้บังคับ คืออาศัยเทียบ
บทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งได้แก่มาตรา 897 วรรค
หนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า "ถ้าผู้เอาประกันภัยได้เอาประกันภัยไว้
โดยกำหนดว่า

การวางแผนมรดก

เมื่อเงินผลประโยชน์จากการประกันชีวิตกลายเป็น“มรดก”

ฎีกาที่ 4239/2558 (ต่อ)

- เมื่อตนถึงซึ่งความมรณะให้ใช้เงินแก่ทายาททั้งหลายของตนโดยมิได้เจาะจงระบุชื่อผู้หนึ่งผู้ใดไว้ไซ้ จำนวนเงินอันจะพึงใช้นั้นท่านให้พึงเอาเป็นสินทรัพย์ส่วนหนึ่งแห่งกองมรดกของผู้เอาประกันภัย ซึ่งเจ้าหนี้จะเอาใช้หนี้ได้”
- ดังนั้น เงินประกันชีวิตดังกล่าวจึงต้องแบ่งให้แก่ทายาทของผู้ตายในฐานะสินทรัพย์ส่วนหนึ่งแห่งกองมรดก

Unit Linked Insurance

การประกันชีวิตพ่วงการลงทุน (Unit Linked (UL) Insurance)

นำมาใช้วางแผน “ภาษีมรดก” ได้หรือไม่ ?

หลักการพิจารณา

- เบี้ยประกัน / เงินลงทุน เป็นของใคร ?
  - ผู้เอาประกัน
  - บริษัทประกัน
  - กองทุน
- ผู้เอาประกัน _ มี “สิทธิ” ในเงินลงทุนอย่างไร ?
- เจ้าหนี้ผู้เอาประกัน _ มีสิทธิในเงินลงทุนหรือไม่ ?

Unit Linked Insurance

หลักการพิจารณา

เทียบเคียง _ คำพิพากษาศาลฎีกา เลขที่ 4714/2542

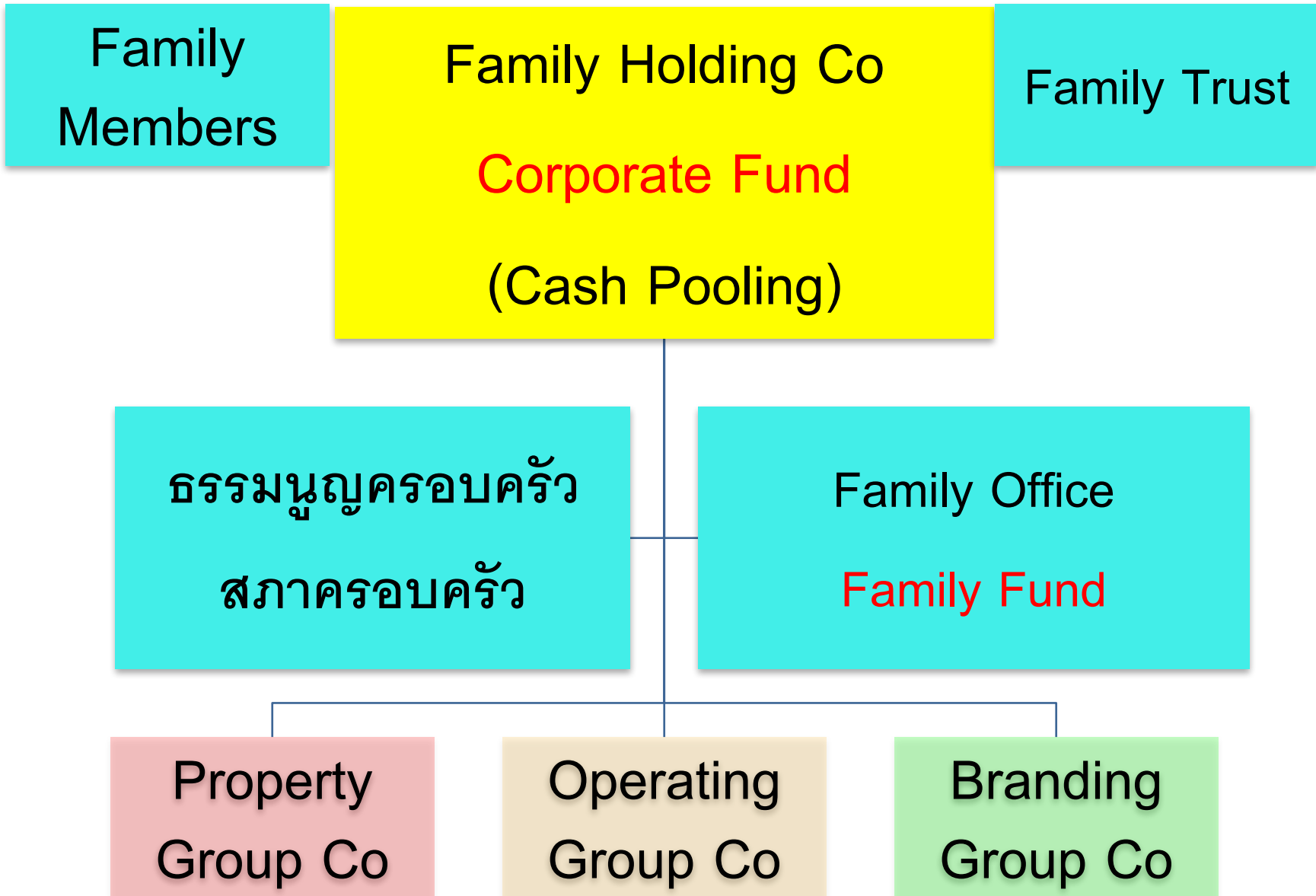
- สัญญาประกันชีวิตที่ผู้ตายระบุให้จำเลยซึ่งมิใช่คู่สมรส เป็นผู้รับประโยชน์อันต้องบังคับตาม ป.พ.พ. มาตรา 897 วรรคสอง
- กำหนดไว้ว่าเฉพาะแต่จำนวนเงินเบี้ยประกันภัย ซึ่งผู้เอาประกันภัยได้ส่งไปแล้วนั้นจักเป็นสินทรัพย์ส่วนหนึ่งแห่งกองมรดกของผู้เอาประกันภัยอันเจ้าหนี้จะเอาใช้หนี้ได้

สืบสานกิจการครอบครัวให้ยั่งยืน

Family Trust

ไม่แบ่งสมบัติ / ไม่กินรวบ

Holding Company
(Onshore/Offshore)

Family
Trust
[Bank / Non-
Bank]

Offshore
Holding
Company

Thai Family
Holding
Company

Selective Assets under Family Trust

Share / Cash

Investment

Property

Thai
Property
companies

Thai
Operating
companies

Slide FREE Download ได้ที่

www.taxtanktv.com

Thank You

SIAM CITY LAW OFFICES LIMITED

SCL TAX CONSULTANTS LIMITED

CHAVALIT & ASSOCIATES LIMITED

SCL INTERNATIONAL LIMITED

CHAVALIT & PARTNERS LIMITED
[HUA HIN]

SCL
LAW GROUP

SCLH LEGAL & TAX CONSULTANTS LIMITED
[MYANMAR]

SCL LAW OFFICES LIMITED
[LAO PDR]

SCL LAW OFFICES LIMITED
[CAMBODIA]

Presenter Profile

Chinapat Visuttiapat
ชินภัทร วิสุทธิแพทย

Partner
SCL Law Group

E: chinapat@siamcitylaw.com

Tel: 092-286-4770

LINE ID: chinapat.taxtank

1. ประสบการณ์มากกว่า 25 ปีในงานให้คำปรึกษากฎหมาย ด้านภาษีอากร / IPO / M&A ตลอดจนสัญญาทางธุรกิจ รวมถึง Offshore Incorporation / Family Business
2. ให้คำปรึกษาแก่ลูกค้าทั้งในไทยและต่างประเทศร่วมกับ Partner อีก 13 คนและที่ปรึกษากฎหมายอีกกว่า 120 คนผ่านสำนักงานของ SCL ในไทย เมียนมาร์ / สเปน / ลาว / กัมพูชา
3. วิทยากรบรรยายเรื่องสัญญาธุรกิจและภาษีในงานสัมมนาและฝึกอบรม ตลอดเวลากว่า 15 ปี เป็น “อาจารย์พิเศษด้านภาษีอากร” และ กฎหมายธุรกิจใน หลักสูตรปริญญาตรี/โท ม. รามฯ / ม. ธรรมศาสตร์ / ม. แม่ฟ้าหลวง / ม. ศรีปทุม / ม. หอการค้าไทย / วิทยาลัยดุสิตธานี / จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย / ม. กรุงเทพ
4. วิทยากรประจำให้แก่ สถาบันกรรมการไทย (IOD) สมาคมบริษัทจัดการลงทุน (AIMC) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารฯ และ สมาคมธุรกิจต่างๆ
5. “คณะกรรมการภาษี” ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และ “ผู้ไกล่เกลี่ยคดีภาษี” ประจำศาลภาษีอากรกลาง
6. “กรรมการตรวจสอบ” (Audit Committee) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

Line ID: chinapat.taxtank

กฎหมายไม่กั๊ก

อ.บัณฑิต วิสุทธิแพทย์
TAX TANK TV
ช่องรายการ สาร: ความรู้ กฎหมายธุรกิจ

TAX TANK TV

TaxTank

<http://www.taxtanktv.com>

